

DSKE

Dansk Selskab for Klinisk Ernæring
www.dske.dk

PROTEINBEHOV HOS BØRN OG TEENAGERE

møde arrangeret af

Dansk Selskab for Klinisk Ernæring (DSKE) og Dansk Pædiatrisk Selskab (DPS)

Tid: 12. marts 2009 kl. 16-18.30.

Sted: Det Biovidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet (tidligere KVL),
indgang via Thorvaldsensvej 40, Frederiksberg C,
auditorium 3-14 (lige indenfor hovedindgangen, skråt til venstre)

Der er en del usikkerhed om børns behov for protein, både raske og syge. I vækstfaser er behovet endnu sværere at skønne. Hvad er evidens, hvad er sund fornuft og hvad er bare "som vi plejer"?

Program

- 16.00-16.10 Velkommen – Jens Rikardt Andersen, formand for DSKE
- Mødeleder: Marianne Jakobsen, formand for Gastroenterologi og ernæringsudvalget i DPS
- 16.10-16.40 Raske børn og unges proteinbehov. Hvilken evidens er der bag de officielle anbefalinger.
Professor, overlæge, dr.med. Kim Fleischer Michaelsen
Inst Human Ernæring og Rigshospitalet
- 16.40-17.10 Forskellige proteintyper – betyder det noget?
Professor, overlæge, dr.med. Kim Fleischer Michaelsen
Inst Human Ernæring og Rigshospitalet
- 17.10-17.30 Pause
- 17.30-17.50 Syge børn – hvad betyder stressmetabolisme for børns proteinomsætning
Lektor, speciallæge, PhD, Christian Mølgaard
Inst Human Ernæring og Rigshospitalet
- 17.50-18.30 Proteinbehov hos stresmetabole teenagere
Professor, overlæge, dr.med. Jens Kondrup
Inst Human Ernæring og Rigshospitalet

Det er gratis at deltage i Initiativmødet og tilmelding er ikke nødvendig.

Enquete blandt medlemmerne

Tak for indsatsen med at besvare spørgeskemaet. Vi fik 43 svar retur, af disse var 1/2 fra kliniske diætister:

Hovedkonklusionerne var,

- at vi skal fortsætte med at holde møder som hidtil, dvs. ca. 3 timer eftermiddag/aften
- at vi skal dublere så mange møder som muligt (Kbh-Jylland)
- at der skal være postersessioner til årsmøderne
- at hjemmesiden fungerer ganske godt

Dog var det således, at kun et fåtal for nylig havde deltaget i de aktiviteter, de havde en mening om.

Der kom en række udmærkede forslag til emner for initiativmøder og kursusdage.

Spørgeskemaundersøgelsen kommer således næppe til at ændre stilen i DSKE på markant vis.

ASPEN-mødet i New Orleans jan/feb 09.

Det var mit første ASPEN-møde, så det er muligt at de generelle tolkninger er farvet heraf. Mit generelle indtryk er, at der er rigtig meget under-

visning og meget lidt videnskab på mødet sammenlignet med ESPEN. Det er dog også mit bestemte indtryk, at amerikanske diætister varetager opgaver, der er meget anderledes end de danske. De er mere specialiserede, opererer meget mere i intensive afdelinger og afdelinger med svært syge patienter, og har udvidede ordinationsbeføjelser.

Endvidere har mange, der beskæftiger sig med parenteral ernæring, en farmaceutisk baggrund.

Niveauet for undervisningen var ikke altid lige højt, men som en god ting annonceres de enkelte sessioner med "basic, intermediate eller advanced". Basic var her meget basic.

Videnskabeligt var der så fokuseret på enkelte emneområder i de mundtlige præsentationer, og de blev så ganske gode. Tyndtarmens transport af glukose blev godt belyst, herunder med ny viden om GLUT2-transport luminalt i enterocytten, når først glukoseabsorptionen er gået i gang. Det blev dog kun vist i cellekulturer.

Endvidere var det nyt for mig, at tarmpermeabiliteten stiger kraftigt efter blot 1 times løbetræning.

Mette Berger (Lausanne) demonstrerede (atter), at der skal gives enteral ernæring i de intensive afdelinger så tidligt som muligt i forløbet. Hos de meget ustabile patienter under nøje overvågning. I

Lausanne måler de bl.a. intra-abdominalt tryk og reducerer mængden af enteral ernæring, når trykket stiger. Kombination af parenteral- og enteral ernæring er hovedreglen. De valgte outcome-variable er dog fortsat processuelle, så som liggetid og ventilerede dage.

I en anden session blev hypokalorisk diæt til normalvægtige patienter på intensiv afdeling diskuteret. I de fleste tilfælde er der dog varieret på andet end energitilførslen, så resultaterne er svære at tolke. Man regnede dog med, at ASPEN fremover ville anbefale, at der ikke bliver givet fedt parenteralt den 1. uge i intensivt regi.

Hos de obese er resultaterne med hypokalorisk diæt langt bedre specielt mht. kvælstofbalance, om end studierne er små. Som sædvanligt er der dog problemer med at beregne energibehovet hos disse patienter. Patienter med BMI > 40 er sjældne i disse undersøgelser.

Som tidligere blev vore metoder til beregning af energibehov, især hos svært syge, påvist at være meget unøjagtige, uanset om der bruges stressfaktor. Så bliver det jo ikke bedre af, at den relevante vægt kan være meget svær at fastsætte (aktuel vægt, habituel vægt, korrektion for ødemer osv.).

Postersessionerne var ikke store, men opdelt i "science" og "practice", hvilket fungerede godt.

ÅRSMØDET med generalforsamling i ÅRHUS bliver fredag 24/4-09. Hotel Marselis.

Tilmelding kan ske ved mail til: aarsmoede09@gmail.com

Gebyr: 400 kr kan betales på giro: 9305866 – Årsmøde i Klinisk Ernæring, c/o klinisk diætist Birgit Larsen, kirurgisk afd L, bygning 7, 3.sal, Århus Sygehus, Nørrebrogade 44, 8000 Århus C eller via net-bank: reg 1551, konto 9305866

HUSK AT ANFØRE
NAVN, STILLING,
ANSÆTTELSESSTED OG
ADRESSE

Abstracts skal indsendes senest 16/3.

Tilmelding seneste 1/ 4.

Generalforsamling i DSKE afholdes kl 17.00 – 18.00 efter årsmødets faglige program.

Dagsorden kommer i næste nyhedsbrev.

Forslag til vedtagelse på generalforsamlingen skal ifølge vedtægterne være bestyrelsen/formanden i hænde senest 3 uger før, dvs senest 3/4.

Møde-kalender

Se nærmere på www.DSKE.dk

ESPEN:

www.espen.org.

Check hjemmesiden. Der er kurser at melde sig til, også e-learning-kurser, hvis du er medlem.

Disse kurser **LLL** (Life Long Learning) kan i øvrigt anbefales og de bliver konstant forbedret.

Næste ESPEN-kongres bliver i Wien 29/8-1/9-2009.

Se www.espen.org

Næste nyhedsbrev: marts 2009. Indlæg er meget velkomne og sendes til formanden, som også er ansvarshavende redaktør mail-adresse: jra@life.ku.dk

I øvrigt er der god plads til dit indlæg også i næste nyhedsbrev.

BESTYRELSEN i DSKE**Formand:**

Jens Rikardt Andersen

Overlæge, Lektor
Ernæringsenheden 5711Rigshospitalet, Blegdamsvej 9,
2100 ØInstitut for Human Ernæring,
Københavns Universitet
Rolighedsvej 30, 1958 FC
Tlf.: 35332504/23346654
jra@life.ku.dk**Næstformand:**

Inge Nordgaard-Lassen

Overlæge, dr.med.
Gastroenheden

Hvidovre Hospital

Kettegård Alle
2650 Hvidovre
Tlf.: 36326005
Inge.Nordgaard-Lassen@hvh.regionh.dk**Sekretær:**

Karen Lindorff-Larsen

Overlæge
Kir. Gastro afd A

Aalborg Sygehus Syd

Hobrovej 42A, Box 365

9100 Aalborg
Tlf.: 99322517
kgl@rn.dk**Kasserer:**

Kent Haderslev

Afdelingslæge, PhD
Med gastroenterol klinik
C/ARigshospitalet, Blegdamsvej
9, 2100 ØTlf.:
Khaderslev@dadlnet.dk**Bestyrelsen i øvrigt:**Overlæge, PhD. Per Ivarsen, Nefrologisk afd C,
Skejby Sygehus, Brendstrupgårdsvej, 8200 Århus N
pi@dadlnet.dkErnæringssygeplejerske, MKS Mette Holst, Center for Ernæring og
Tarmsygdomme, Medicinsk Center, Aalborg Sygehus Syd
metteholst@rn.dkOverlæge Randi Beier-Holgersen, Kirurgisk Enhed, Helsingør
Sygehus, Esrumvej, 3000 Helsingør
rabeho@hih.regionh.dkSygeplejerske Henriette Vind Hansen, Kirurgisk Afd. P,
Århus Sygehus, Tage-Hansensgade 4, 8000 Århus C
henrthay@rn.dkKlinisk diætist, seniorforsker PhD, Anne Marie Beck, afd.
E, Fødevareinstituttet ved DTU, Mørkhøj Bygade 19,
2860 Søborg, ambe@food.dtu.dkKlinisk diætist Jytte Astrup Møller, Medicinsk afd,
Haderslev Sygehus, 6100 Haderslev,
jytte.moeller@shs.regionsyddanmark.dk